

Trestní odpovědnost právnických osob ve zdravotnictví

Abstrakt

Předkládaná diplomová práce pojednává o trestní odpovědnosti právnických osob v oblasti zdravotnictví, zejména poskytovatelů zdravotních služeb. Vymezuje předpoklady jejího vzniku a zaměřuje se na nejkritičtější aspekty poskytování zdravotních služeb, při nichž může dojít k protiprávnímu jednání. Na jednotlivé trestněprávní instituty je nahlíženo rovněž v kontextu práva medicínského.

Práce se člení celkem do pěti základních částí. První se zabývá podmínkami trestní odpovědnosti s přihlédnutím ke specifickým probíraného tématu. Pozornost bude věnována rovněž institutu přičitatelnosti trestného činu právnické osobě a právní úpravě trestní odpovědnosti právnických osob ve Spojeném království a ve Francii.

Ve druhé části se zabýváme těmi okolnostmi vylučujícími protiprávnost, o nichž lze ve zdravotnictví uvažovat nejméně. V rámci nich se zvláště zaměřujeme též na lékařský zákrok, vědecký výzkum v medicíně a medicínský experiment. Tyto okolnosti nejen, že vylučují protiprávnost činu, ale ve zdravotnictví mohou být i prospěšnými.

Třetí část diplomové práce se zabývá nejdůležitějšími pojmy zdravotnického práva. Pokud je poskytovatelé v praxi aplikují za dodržení zákonných ustanovení, výrazně tím snižují riziko páchaní protiprávního jednání. Zvláštní důraz je kladen na postup *lege artis* jakožto objektivní míru opatrnosti nedbalostních trestných činů. Věnujeme se též například otázkám informovaného souhlasu, negativního reversu a poskytování zdravotních služeb bez souhlasu pacienta.

Zákonem č. 183/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, byl rozsah kriminalizace jednání právnických osob podstatně rozšířen. Možnost stíhat právnické osoby taktéž za trestné činy proti životu a zdraví byla pro oblast medicíny velmi významnou změnou. Těmto, ale i dalším trestným činům, jichž se právnické osoby mohou ve zdravotnictví dopustit, se věnuje čtvrtá kapitola diplomové práce.

V páté části této práce zkoumáme problematiku předcházení vzniku trestní odpovědnosti právnických osob. Uvádíme, jaká opatření by právnické osoby působící ve zdravotnictví měly učinit, aby se z trestní odpovědnosti vyvinuly, respektive aby jim protiprávní čin nebyl vůbec přičítán. Součástí této části je kapitola pojednávající o tom, co by mělo tvořit obsah compliance programu.

Klíčová slova: trestní odpovědnost, zdravotní služba, právnická osoba